

संचालक, अभियोग संचालनालय, महाराष्ट्र
राज्य, मुंबई यांच्या आस्थापनेवरील पदांचा
सुधारीत आकृतीबंध निश्चित करण्याबाबत.

महाराष्ट्र शासन

गृह विभाग

शासन निर्णय क्रमांक - डीपीपी-०५१६/प्र.क्र.१३६/पोल-१०

हुतात्मा राजगुरु चौक, मादाम कामा मार्ग,

मंत्रालय, मुंबई - ४०० ०३२.

दिनांक :- ०१ फेब्रुवारी, २०२१

- संदर्भ :-** १) शासन निर्णय क्र. एसपीपी-२२९५/प्र.क्र.१४९/पोल-१०, दि. २० मे, १९९७
२) शासन निर्णय क्र. एसपीपी-२२०१/५०४/प्र.क्र.५०/पोल-१०, दि. ०९.०६.२००४
३) शासन निर्णय क्र. एमआयएस-२००३/प्र.क्र.१४८/पोल-१०, दि. ०४.०६.२००५
४) शासन निर्णय क्र. एमआयएस-२००३/प्र.क्र.१४८/पोल-१०, दि. ०७.०२.२००६
५) शासन निर्णय वित्त विभाग क्र. पदनि-२०१६/प्र.क्र. ८/१६/विसु-१, दि. ११.०२.२०१६
६) संचालक, अभियोग संचालनालय, मुंबई यांचे पत्र क्र. अस्थायी पदे/६७/१९७५/२०१६,
दिनांक २३.०९.२०१६
७) वित्त विभागाचे क्र.पदनि-२०१९/प्र.क्र.४३/१९/आपुक, दिनांक २१.०८.२०१९ चे पत्र व
त्यासोबतच्या उच्चस्तरीय सचिव समितीच्या दिनांक ०३.०८.२०१९ रोजी झालेल्या
बैठकीचे कार्यवृत्त.

प्रस्तावना:-

अभियोग संचालनालय हे कार्यालय सन १९५८ पासून राज्यात कार्यरत आहे. संचालक, अभियोग संचालनालयाबाबत संक्षिप्त पार्श्वभूमी अशी आहे की, मा. प्रथमवर्ग न्यायदंडाधिकारी यांच्यासमोरील फौजदारी प्रकरणे चालविण्यासाठी अभियोग पक्षातर्फे मुंबई पोलीस नियमावलीच्या नियम ६० मधील तरतुदीनुसार पोलीस अभियोक्त्यांची नियुक्ती पोलीस महासंचालक निवड मंडळे नेमून वकील वर्गामधून करीत होते. अकराव्या विधी आयोगाने अभियोग संचालनालय पोलीस विभागापासून स्वतंत्र असावे, अशी शिफारस केल्याने संसदेने फौजदारी प्रक्रिया संहिता सन १९७३ मधील कलम २५ मध्ये सुधारणा करून न्यायदंडाधिकार्यासमोरील प्रकरणे चालविण्यासाठी प्रत्येक जिल्ह्यामधून एक किंवा अधिक सहायक सरकारी अभियोक्त्यांची नियुक्ती करण्याची तरतूद केली तसेच विधी आयोगाने संचालक, अभियोग संचालनालय यांच्या नियंत्रणाखाली वेगळे अभियोग संचालनालय स्थापन करण्याचे व संपूर्ण अभियोग यंत्रणा त्यांच्या नियंत्रणाखाली आणण्याची शिफारस केली होती. तथापि, तदनंतर देखील पोलीस अभियोक्ता (सध्याचे सहायक सरकारी अभियोक्ता) या पदावर पोलीस विभागामार्फत नियुक्ती चालू राहिल्याने श्री. एस. बी. शहाणे व इतर यांनी सिव्हील अपील क्र. ६७६/८२ या याचिकेन्वये मा. सर्वोच्च न्यायालयात याचिका दाखल केली होती. सदर याचिकेवरील निकालपत्रात मा. सर्वोच्च न्यायालयाने राज्य शासनाला निर्देश देताना सहायक सरकारी अभियोक्त्यांचा वेगळा संवर्ग निर्माण करून

त्यासाठी स्वतंत्र संचालनालय स्थापन करण्याचे व ते पोलीस नियंत्रणातून मुक्त करण्याचे आदेश दिले होते. सदर आदेश विचारात घेवून वरील संदर्भ क्रमांक १ येथील दिनांक २०.०५.१९९७ च्या शासन निर्णयान्वये सहायक सरकारी अभियोक्ता हा वेगळा संवर्ग निर्माण करून त्यान्वये स्वतंत्र अभियोग संचालनालयाची पुनर्रचना करण्यात आलेली आहे.

वित्त विभाग शासन निर्णय दि. ११.०२.२०१६ अन्वये प्रशासकीय विभाग व त्यांच्या अधिपत्याखालील कार्यालयातील मंजूर पदांचा आढावा घेऊन सुधारीत आकृतीबंध निश्चित करण्याबाबत देण्यात आलेल्या सूचनांनुसार अभियोग संचालनालयाच्या आस्थापनेवरील एकूण मंजूर १४६७ पदांचा आकृतीबंध उच्चस्तरीय सचिव समिती समोर सादर केला होता. वर्ग-३ मधील ४ पदे कमी करण्याबाबत विभागाने सहमती दर्शविल्यानंतर उच्च स्तरीय सचिव समितीने अभियोग संचालनालयाच्या आस्थापनेवरील ३२ पदे निरसित करण्याचा निर्णय घेतला आहे. अशी एकूण ३६ पदे निरसीत करून वित्त विभाग शासन निर्णय क्र. पदनि-२०१९/प्र.क्र.४३/१९/आपुक, दि. २१.०८.२०१९ सोबतचे विवरणपत्रात अनुक्रमांक १४ येथे दर्शविलेल्या तक्त्यानुसार एकूण १४३१ पदांचा सुधारीत आकृतीबंध निश्चित करण्याबाबतचा शासन निर्णय निर्गमित करण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

शासन निर्णय :-

उच्चस्तरीय सचिव समितीने दिनांक ०३.०८.२०१९ रोजी दिलेल्या मान्यतेनुसार संचालक, अभियोग संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई यांच्या आस्थापनेकरीता सोबतच्या प्रपत्र-अ मध्ये दर्शविल्याप्रमाणे एकूण १४३१ पदांचा सुधारीत आकृतीबंध या शासन निर्णयान्वये मंजूर करण्यात येत आहे. कार्यालयनिहाय पदांचा तपशील यासोबतच्या प्रपत्र-ब मध्ये नमूद केल्याप्रमाणे राहिल.

२. हा शासन निर्णय, उच्चस्तरीय सचिव समितीने दि. ३/८/२०१९ रोजीच्या बैठकीत दिलेल्या मान्यतेनुसार वित्त विभागाच्या सहमतीने व वित्त विभाग अनौपचारिक संदर्भ क्रमांक २३१७/१४.०९.२०२० अन्वये मिळालेल्या मान्यतेने निर्गमित करण्यात येत आहे.

३. सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संगणक संकेतांक क्र. २०२१०२०११५३६१८६१२९ असा आहे. हा आदेश डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहेत.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

(किशोर भालेराव)

उप सचिव (विधि), गृह विभाग

प्रति,

१) संचालक, सरकारी अभियोग संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई.

- २) उपसंचालक, सरकारी अभियोग संचालनालय, परिक्षेत्र ठाणे/पुणे/नाशिक/
औरंगाबाद/अमरावती/नागपूर
- ३) सर्व सहाय्यक संचालक व सरकारी अभियोक्ता
- ४) मा. मंत्री (गृह) यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई
- ५) प्रधान सचिव (अ. व .सु) यांचे वरिष्ठ स्वीय सहाय्यक, गृह विभाग, मंत्रालय, मुंबई
- ६) महालेखापाल (लेखा व अनुज्ञेयता), महाराष्ट्र १/२, मुंबई / नागपूर
- ७) महालेखापाल (लेखा परिक्षा), महाराष्ट्र १/२, मुंबई / नागपूर
- ८) सर्व जिल्हा कोषागार अधिकारी
- ९) वित्त विभाग (वित्तीय सुधारणा-१), मंत्रालय, मुंबई
- १०) सामान्य प्रशासन विभाग, मंत्रालय, मुंबई
- ११) निवडनस्ती (पोल-१०).

प्रपत्र "अ"

शासन निर्णय क्र. डीपीपी-०५१६/प्र.क्र.१३६/पोल-१०, दि. ०१ फेब्रुवारी, २०२१ सोबतचे प्रपत्र-अ
अभियोग संचालनालयाच्या अधिपत्याखालील पदांचा सुधारित आकृतीबंध

अ.क्र	पदनाम	वेतनसंरचना (७ व्या वेतन आयोगानुसार)	उच्चस्तर सचिव समितीने मंजूर केलेला सुधारित आकृतीबंध
१	संचालक	जिल्हा न्यायाधीश पदाची वेतनश्रेणी	१
२	उप संचालक	S-२५, ७८८००-२०९२००	६
३	सहाय्यक संचालक व सरकारी अभियोक्ता	S-२४, ७११००-२११९००	३४
४	सहाय्यक संचालक (प्रशासन)	S-२४, ७११००-२११९००	१
५	अतिरिक्त सरकारी अभियोक्ता	S-२३, ६७७००-२०८७००	९०
६	सहाय्यक सरकारी अभियोक्ता	S-२०, ५६१००-१७७५००	८७९
७	लेखा अधिकारी	S-१५, ४१८००-१३२३००	१
८	प्रशासकीय अधिकारी	S-१५, ४१८००-१३२३००	१
९	उच्चश्रेणी लघुलेखक	S-१५, ४१८००-१३२३००	१
१०	अधीक्षक	S-१४, ३८६००-१२२८००	१
११	निम्नश्रेणी लघुलेखक	S-१४, ३८६००-१२२८००	४४
१२	वरिष्ठ लिपिक	S-८, २५५००-८११००	४३
१३	लिपिक-टंकलेखक	S-६, १९९००-६३२००	२९२
१४	रोखपाल	S-६, १९९००-६३२००	१
१५	वाहनचालक	S-६, १९९००-६३२००	१
१६	हवालदार	S-३, १६६००-५२४००	१
१७	शिपाई	S-१, १५०००-४७६००	३४
१८	सफाई कामगार	S-१, १५०००-४७६००	०
एकूण			१४३१

शासन निर्णय क्र.डीपीपी-०५१६/प्र.क्र.१३६/पोल-१०, दि. ०१ फेब्रुवारी, २०२१ सोबतचे प्रपत्र-ब

अभियोग संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई

कार्यालयनिहाय सुधारीत आकृतीबंध

अ.क्र.	जिल्हा/कार्यालय	संचालक	उपसंचालक	सहाय्यक संचालक (प्रशासन)	सहाय्यक संचालक व सरकारी अभियोक्ता	अतिरिक्त सरकारी अभियोक्ता	सहाय्यक सरकारी अभियोक्ता	प्रशासकिय अधिकारी	लेखा अधिकारी	अधीक्षक	उच्च श्रेणी लघुलेखक	निम्न श्रेणी लघुलेखक	वरिष्ठ लिपिक	लिपिक-टंकलेखक	रोखपाल	वाहन चालक	हवालदार	शिपाई	एकूण
१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४	१५	१६	१७	१८	१९	२०
१	मुख्यालय	१	०	१	०	१	२	१	१	१	१	४	४	१२	१	१	१	४	३६
२	कोकण परिक्षेत्र, मुंबई	०	१	०	०	०	१	०	०	०	०	१	१	२	०	०	०	१	७
३	नाशिक परिक्षेत्र	०	१	०	०	०	१	०	०	०	०	१	१	२	०	०	०	१	७
४	पूणे परिक्षेत्र	०	१	०	०	०	१	०	०	०	०	१	१	२	०	०	०	१	७
५	औरंगाबाद परिक्षेत्र	०	१	०	०	०	१	०	०	०	०	१	१	२	०	०	०	१	७
६	अमरावती परिक्षेत्र	०	१	०	०	०	१	०	०	०	०	१	१	२	०	०	०	१	७
७	नागपूर परिक्षेत्र	०	१	०	०	०	१	०	०	०	०	१	१	२	०	०	०	१	७
८	मुंबई	०	०	०	१	१५	७१	०	०	०	०	१	१	१२	०	०	०	१	१०२
९	ठाणे	०	०	०	१	४	३६	०	०	०	०	१	१	१४	०	०	०	१	५८
१०	रायगड	०	०	०	१	२	२१	०	०	०	०	१	१	११	०	०	०	१	३८
११	रत्नागिरी	०	०	०	१	२	१५	०	०	०	०	१	१	७	०	०	०	१	२८
१२	सिंधुदुर्ग	०	०	०	१	१	९	०	०	०	०	१	१	७	०	०	०	०	२०
१३	नाशिक	०	०	०	१	५	४२	०	०	०	०	१	१	१२	०	०	०	१	६३
१४	धुळे	०	०	०	१	२	१४	०	०	०	०	१	१	५	०	०	०	१	२५
१५	नंदूरबार	०	०	०	१	१	१०	०	०	०	०	१	१	३	०	०	०	१	१८
१६	जळगांव	०	०	०	१	२	२९	०	०	०	०	१	१	१२	०	०	०	१	४७
१७	अहमदनगर	०	०	०	१	२	४३	०	०	०	०	१	१	१४	०	०	०	१	६३
१८	पूणे	०	०	०	१	९	५८	०	०	०	०	१	१	१४	०	०	०	०	८४
१९	सातारा	०	०	०	१	२	३८	०	०	०	०	१	१	८	०	०	०	१	५२
२०	सांगली	०	०	०	१	२	२८	०	०	०	०	१	१	८	०	०	०	१	४२

२१	सोलापूर	०	०	०	१	२	४१	०	०	०	०	१	१	८	०	०	०	१	५५
२२	कोल्हापूर	०	०	०	१	२	२८	०	०	०	०	१	१	१०	०	०	०	१	४४
२३	ओरंगाबाद	०	०	०	१	५	३२	०	०	०	०	१	१	८	०	०	०	१	४९
२४	जालना	०	०	०	१	२	१८	०	०	०	०	१	१	५	०	०	०	१	२९
२५	परभणी	०	०	०	१	१	१६	०	०	०	०	१	१	५	०	०	०	१	२६
२६	हिंगोली	०	०	०	१	१	१२	०	०	०	०	१	१	३	०	०	०	१	२०
२७	बीड	०	०	०	१	१	३३	०	०	०	०	१	१	९	०	०	०	१	४७
२८	नांदेड	०	०	०	१	२	३३	०	०	०	०	१	१	१०	०	०	०	१	४९
२९	उस्मानाबाद	०	०	०	१	१	१९	०	०	०	०	१	१	७	०	०	०	१	३१
३०	लातूर	०	०	०	१	२	२५	०	०	०	०	१	१	६	०	०	०	१	३७
३१	अमरावती	०	०	०	१	३	२६	०	०	०	०	१	१	९	०	०	०	०	४१
३२	बुलढाणा	०	०	०	१	१	१८	०	०	०	०	१	१	९	०	०	०	०	३१
३३	अकोला	०	०	०	१	२	२०	०	०	०	०	१	१	५	०	०	०	०	३०
३४	वाशिम	०	०	०	१	१	९	०	०	०	०	१	१	३	०	०	०	०	१६
३५	यवतमाळ	०	०	०	१	२	२४	०	०	०	०	१	१	७	०	०	०	०	३६
३६	नागपूर	०	०	०	१	५	४५	०	०	०	०	१	१	१०	०	०	०	०	६३
३७	वर्धा	०	०	०	१	२	२०	०	०	०	०	१	१	६	०	०	०	०	३१
३८	भंडारा	०	०	०	१	१	१०	०	०	०	०	१	१	५	०	०	०	१	२०
३९	गोंदिया	०	०	०	१	१	६	०	०	०	०	१	०	३	०	०	०	०	१२
४०	चंद्रपूर	०	०	०	१	१	१७	०	०	०	०	१	१	९	०	०	०	१	३१
४१	गडचिरोली	०	०	०	१	२	५	०	०	०	०	१	१	४	०	०	०	१	१५
	एकूण-	१	६	१	३४	९०	८७९	१	१	१	१	४४	४३	२९२	१	१	१	३४	१४३१